LATVIJAS NACIONĀLAIS
SIMFONISKAIS ORĶESTRIS

LNSO UN *SAXOPHONIA*

LNSO AND *SAXOPHONIA*

2023. gada 17. februārī plkst. 19.00 Lielajā ģildē
17 February 2023 at 7 PM at the Great Guild

ARVĪDS KAZLAUSKS | ARVYDAS KAZLAUSKAS — alta saksofons | alto saxophone

RĪGAS SAKSOFONU KVARTETS | RIGA SAXOPHONE QUARTET
KATRĪNA KIVLENIECE-CĀBULE — soprāna saksofons | soprano saxophone
AIGARS RAUMANIS — alta saksofons | alto saxophone
AINARS ŠABLOVSKIS — tenora saksofons | tenor saxophone
BAIBA TILHENA — baritona saksofons | baritone saxophone

Diriģents | Conductor **JĀNIS STAFECKIS**

Koncerts norisinās sadarbībā ar VSIA "Latvijas Koncerti"
The concert is organised in collaboration with *Latvijas Koncerti*

Skaņu ieraksta Latvijas Radio 3 "Klasika"
Recorded by the Latvian Radio 3 *Klasika*

Koncerta dienā iepazīsties ar programmu šeit:
The programme for tonight's concert is available here:

I DAĻA | PART I

UĢIS PRAULIŅŠ (1957)
Uvertīra saksofonu kvartetam un orķestrim (2023) | Ouverture for Saxophone Quartet and Orchestra

PIRMATSKAŅOJUMS | PREMIERE

13'

DŽONS ADAMSS (*John Adams*, 1947)
Saksofona koncerts | *Saxophone Concerto* (2013)

I. *Animato: tranquillo, suave* | Dzīvi: mierīgi, maigi
II. *Molto vivo: a hard, driving pulse* | Ļoti dzīvi: spēcīgs, virzīgs pulss

30'

II DAĻA | PART II

MODESTS MUSORGSKIS (*Modest Mussorgsky*, 1839–1881)
"Izstādes gleznas" (1874, Morisa Ravela instrumentācija, 1922) | *Pictures at the Exhibition* (1874, Maurice Ravel instrumentation, 1922)

"Pastaiga" | *Promenade*
I. "Rūķis" | *Gnome*
"Pastaiga" | *Promenade*
II. "Vecā pils" | *The Old Castle*
"Pastaiga" | *Promenade*
III. "Tileriju dārzs" ("Bērnu ķilda pēc rotaļas") | *Tuileries (Children's Quarrel after Games)*
IV. "Bidlo" | *Bydło*
"Pastaiga" | *Promenade*
V. "Neizšķīlušos cālēnu balets" | *Ballet of Unhatched Chicks*
VI. "Samuels Goldenbergs un Šmuile" | *Samuel Goldenberg and Schmuÿle*
"Pastaiga" | *Promenade*
VII. "Limoža. Tirgus" ("Lielais jaunums") | *Limoges. The Market (The Great News)*
VIII. "Katakombas" ("Romas kapenes") | *Catacombs (Roman Tomb)*
IX. "Mājiņa uz vistas kājas" ("Ragana") | *The Hut on Hen's Legs (Baba Yaga)*
X. "Varoņu vārti Kijivā" | *The Heroes' Gate at Kiev*

35'

Kultūras ministrija
NEIBURGS
Garage demokrātiskā vīna bārs
DELFI
3 Latvijas Radio Klasika
EuroPark
MŪZIKAS SAULE

IT KĀ UVERTĪRA

"Bija jāizvēlas no tā, kas man pašam vispār varētu patikt. Piemēram, mani fascinē baritonsaksofona zemais reģistrs un visi uzdevumi, kas ar to saistīti. Tas ir izaicinājums — izzināt *funk* mūzikas iespējas — tembrālās, ritmiskās. Uzdevums ir arī atrast tām drošu pielietojumu mūsu ģeogrāfiski kulturālo tradīciju ainā.

Arī pulss mūsdienās, tā ienākšana t.s. akadēmiskās mūzikas ainā ir gan mana iekšēja nepieciešamība, gan sazvērnieciskums. Šai darbā tas parādās jau pašā sākumā ar saksofonu deklarējošiem "stabveida" akordiem. To fonā pamazām sāk aktivizēties simfoniskais orķestris — sākotnēji ar gandrīz nedzirdamu sitamo instrumentu fonu. Tempa norāde — 92 sitieni minūtē — ir diezgan bieži sastopama mūsdienu elektroniskajā mūzikā. Vitāla, provokatīva, ne trula vai apdullinoša.

Skaņdarbā pašmērķīgi centos *izeksponēt* katru instrumentu grupu, pretnostatīt katru īpašo, oriģinālo skanējumu — polifoni, kā arī tīrās un atpazīstamās, nesajauktās krāsās.

Nepieciešamības gadījumā nebaidījos arī "paškopēties", tas ir, risināt tos uzdevumus, kas man vienmēr likušies pievilcīgi:

- Koka pūšaminstrumentu *staccato* akordu repetīciju tehnika, kas lielā mērā rada jau pieminēto mūsu ģeogrāfisko noskaņu — transu, pelēcīgo ainavu sastingumu vai plūsmu (Stīva Reiha u.c. komponistu formulu un risinājumu iespaidā);
- Instrumentu (un instrumentu grupu) "morfēšana" — pārplūde no viena instrumenta uz otru (piemēram, saksofonu tēmas ietvaros);
- Rokmūzikas elementu (galvenokārt progresīvā, smagā roka, arī *fusion*) — intonāciju, ritmisko formulu un citu elementu — iesaiste akadēmiskā konceptā.

Lai arī forma man ir ļoti svarīga darba izveidē, neesmu pacenties rast akadēmiski tradicionālu (hrestomātisku) attīstību — tā vairāk un nozīmīgāk parādās tieši enerģētiskā, emocionālā reakcijā, izaugsmē — operējot ar noskaņu maiņu, identificējoties ar klausītāju (kuram, visticamāk, ir līdzīga mūzikas un dzīves uztvere kā man).

Arī etniskā (folkloras) pamata melodiskās vitālās enerģijas ekspluatācija ir vienmēr klātesoša. Tajā saskatu vajadzību izpaust to, kas manī dzīvo iekšā; tai pašā laikā cenšos nedomāt par to, ka tas varētu izrādīties kaut kādā veidā nepareizi.

Ļoti vēlējos implementēt transformētu aizraujošu džeza paradigmu — "bungu solo" (improvizāciju), kur orķestra *tutti* akcenti jeb "stabi" tikai iezīmē pulsa klātbūtni takts sākumos. Šoreiz bungu solo lomu uzņemsies saksofonu kvartets, pie tam — katrs atsevišķi pilnīgi brīvā, savā tempā — ekspresīvi, vēlams ar brīvā džeza sonorismiem un improvizācijām, radikālām un spontānām individuālām dinamikas izmaiņām.

Jaundarbs iecerēts kā festivāla *Saxophonia* uvertīras tipa skaņdarbs, kurā iesaistīts Rīgas Saksofonu kvartets

un Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris. Vadoties pēc atziņām, kas radušās jau iepriekš sadarbojoties ar Rīgas Saksofonu kvartetu, vēlējos turpināt mūsdienu saksofona tembrālās iespējas, ekspresiju, spēku, dziedošumu, ritmisko varēšanu un risināt dažādas laikmetīgas faktūras, neierobežotas stilistiskās iespējas un kombinācijas.

Komponists Uģis PRAULIŅŠ

DŽEZISKI KLASISKS KONCERTS

"Pie Džona Adamsa Saksofonkoncerta nonācu, jau ilgu laiku sekojot saksofonista, kam šis skaņdarbs bija veltīts, — Timotija Makalistera — aktivitātēm. Viņš bija viens no pirmajiem mūziķiem, kuru ievēroju, uzsākot savu ceļu kā akadēmiskās mūzikas saksofonists. Makalisters bija pirmais lielais paraugs spēles kvalitātes ziņā. Tādā veidā arī uzzināju, ka notiks Adamsa Saksofonkoncerta pirmatskaņojums — atceros, ka gribēju to dzirdēt pēc iespējas ātrāk, biju ļoti ziņkārīgs. Klausījos Mūzikas akadēmijas piektā stāvā datorklasē — tā droši vien nebija tiešraide, bet ļoti svaigs koncertieraksts. Arī Džonu Adamsu zināju kā laikmetīgās mūzikas komponistu, vienu no slavenākajiem amerikāņu skaņražiem jau no skolas laikiem, pirmkārt, ar savu *Short Ride in a Fast Machine*. Runājot par šo koncertu, manuprāt, tas ir ļoti svarīgs papildinājums saksofona repertuārā, jo tajā nav tik daudz liela mēroga komponistu, kas būtu radījuši darbus saksofonam. Koncertam jau ir desmit gadu un, protams, arī saksofona mūzikas repertuārs palēnām tiek papildināts ar šādas nozīmes darbiem. Koncerta pirmatskaņojums ir svarīgs notikums arī Latvijas saksofonmūzikas dzīvē — ir liels prieks, ka to ir palaimējies darīt man, esmu par to ļoti pateicīgs.

Raksturojot konkrēto skaņdarbu — tur neatradīsim paplašinātās tehnikas vai īpašus efektus — šajā ziņā tas ir diezgan klasisks koncerts. Sarežģītība tajā ir ritmiskās un vispārējās tehnikas griezumā. Kaut arī pats autors saka, ka šim koncertam nevajadzētu skanēt džeziski, tajā pašā laikā tur ir ļoti skaidras džeza intonācijas un arī nošu pierakstā ir momenti, kurus autors aicina spēlēt "improvizējot". Adamss pats ļoti skaidri ir teicis, ka šīs ietekmes ir jūtamas dziļākos slāņos, kuras viņš ir smēlies jau no agras bērnības. Džeziski klasisks koncerts. Visvairāk tas būs izaicinošs t.s. "lauzto ritmu" ziņā, ritmisko modulāciju ziņā un saspēlē ar orķestri. Atskaņojums noteikti būs ļoti aizraujošs — daudz sinkopju, daudz unisonu, daudz saspēļu ar orķestru grupām. Tas noteikti būs ļoti interesants piedzīvojums gan klausītājiem, gan mums — izpildītājiem!"

Saksofonists Arvīds KAZLAUSKS

IZSTĀDES GLEZNAS

"Cikla "Izstādes gleznas" fenomens slēpjas ļoti trāpīgos un pašironiska humora pilnos tēlu atainojumos mūzikā. Tuvā drauga Viktora Hartmaņa skiču un gleznu portretējumi mūzikā atklāj daudz

dziļāku dimensiju par acīmredzamo. Tajā iekļauti desmit skaņdarbi, kurus ievada un vairākkārt starp cikla daļām pavada majestātiskā "Pastaigas" tēma, kuras muzikālais raksturs katru reizi pietuvināts sekojošā zīmējuma saturam. Cik zināms, komponists Modests Musorgskis biežajos saviesīgajos vakaros, izklaidējot savus draugus, spēja ļoti veikli uzportretēt jebkuru klātesošo, improvizējot pie klavierēm, un jāatzīmē, ka oriģināli "Izstādes gleznas" ir cikls klavierēm (1874).

Savukārt spilgtā orķestra instrumentācijā to teju piecdesmit gadus vēlāk pārlicis franču komponists Moriss Ravels — šo versiju piedāvāsim klausītājiem arī šovakar. Ravels instrumentācijā izmanto simfoniskajam orķestrim arī mazāk raksturīgo saksofona tembru, lai modinātu klausītājā nostalģiju par reiz bijušajiem un līksmajiem laikiem cikla daļā "Vecā pils". Starp citu, pirmo reizi saksofons simfoniskās mūzikas ainā parādās franču komponista Žorža Bizē mūzikā lugai "Arliete" (1872).

Lai arī cikla "Izstādes gleznas" daļu nosaukumi dod pavisam precīzus tēlu un noskaņu apzīmējumus, uz skaņdarbu kopumā raugos kā uz komponista muzikālu pašportretu. Modesta Musorgska izvēle muzikāli portretēt tieši šos tēlus dod samērā skaidrus mājienus par tā laika sabiedrību un tās tikumiem, un komponista attieksmi pret to. Ciklā ir sastopami gan bērnišķīgi nebēdnīgi tēli, gan rūpju un dzīves smaguma pilni pārdomu brīži, kuru komponista liktenī netrūka. Lai arī "Izstādes gleznas" tapušas gandrīz pirms 150 gadiem, nevaru nedomāt par šodienas kontekstu un notiekošo Ukrainā. Komponista mūzikas tēlainībā apzinātā zemiskā agresija, cinisms un neizprovocēts ļaunums tiek apdullinoši satriekts cikla noslēdzošajā daļā "Varoņu vārti Kijivā" kā simbols gara spēkam, mīlestības un cilvēcības uzvarai pār ļaunumu. Šī konkrētā daļa manī atbalsojas cerību pilni un īpaši emocionāli."

Diriģents Jānis STAFECKIS

ARVĪDS KAZLAUSKS ir viens no vadošajiem Latvijas saksofonistiem, kuram raksturīga dziļa mākslinieciskā ziņkāre, kas nereti pārkāpj akadēmisko žanru robežas un rezultējas spilgtos eksperimentālās mūzikas projektos. Lielās mūzikas balvas 2017 nominants kategorijā "Gada mūziķis".

Kā solists Kazlausks ir uzstājies ar Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri, Lietuvas Valsts simfonisko orķestri, Valsts kamerorķestri *Sinfonietta Rīga*, Viļņas pilsētas Sv. Kristofera kamerorķestri, orķestri "Rīga" un kamerorķestri *Sinfonia Concertante*. Kamermūziķa un solista statusā ir muzicējis Polijā, Vācijā, Apvienotajā Karalistē, Norvēģijā, Bulgārijā, Lietuvā, Izraēlā, Itālijā, Īrijā un Rumānijā.

Rīgas Saksofonu kvarteta dalībnieks līdz 2013. gadam. 2016. gadā Arvīds Kazlausks dibinājis saksofonu kvartetu *Atomos*. Labprāt piedalās ne tikai kamermūzikas, bet arī eksperimentālās un elektroniskās mūzikas projektos (*Urban Trio*; *Endless Roar*). Ar apvienību *Endless Roar* ierakstītā skaņu plate *Rush Hush* tika nominēta gada ierakstu balvai "Zelta Mikrofons 2020" kategorijā "Labākais džeza vai fanka mūzikas albums".

Radoši sadarbojies ar dziedātājām Guntu Davidčuku, Baibu Renerti, Ievu Paršu, pianistiem Reini Zariņu un Agnesi Egliņu, *Sinfonietta Rīga* stīgu kvartetu, *Sinfonietta Rīga* pūtēju kvintetu, VAK "Latvija", kori *Sõla*. Jaundarbu tapšanā Kazlausks ir strādājis ne tikai ar Latvijas komponistiem (Rolandu Kronlaku, Andri Dzenīti, Lindu Leimani, Edgaru Raginski u.c.), bet arī ar ārzemju autoriem — piedalījies Gabriela Džeksona, Justes Janulītes, Džekina Pūsona skaņdarbu pirmatskaņojumos.

Arvīda saksofons ir dzirdams ne tikai koncertzālēs, bet arī teātra izrāžu un kino mūzikā.

2014. gadā komponistam Andrim Dzenītim pasūtinātais saksofona koncerts "E(GO)" ieguva Latvijas Lielo mūzikas balvu kategorijā "Gada jaundarbs". Šī skaņdarba ierakstu (veiktu kopā ar LNSO Normunda Šnē vadībā) komponists iekļāva savā tāda paša nosaukuma autordiskā.

2019. gadā kopā ar Liepājas Simfonisko orķestri ierakstīta Fridriha Bruka 19. simfonija baritona saksofonam un orķestrim, 2020. gadā — kopā ar lietuviešu frīdžeza saksofonistu Ļudu Mockūnu izdota skaņu plate "Purvs".

Pērn rudenī kopā ar pianistu Vestardu Šimku un *Endless Roar* izlaista skaņu plate *Acclivity*.

Docents Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, kā arī pasniedz saksofona spēli Jāzepa Mediņa Rīgas Mūzikas vidusskolā un Jūrmalas Mūzikas vidusskolā. Vadījis meistarklases gan Latvijā, gan ārzemēs: Udīnē (Itālijā), Viļņā (Lietuvā), Dublinā (Īrijā), Jeruzalemē (Izraēlā), Jaunzēlandē (attālināti).

RĪGAS SAKSOFONU KVARTETS

daudzsološi sevi pieteica 1992. gadā un tieši ar tā darbību Artis Sīmanis aizsāka akadēmiskās saksofonmūzikas ēru latviešu mūzikā. Tas bija laiks, kad Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā tika uzsākta saksofonspēles apmācība (1991) un šis instruments ieguva ļoti plašu popularitāti un ievērību

klausītāju vidū. Toreiz kvarteta komanda bija citāda, bet pašreizējā sastāvā mūziķi uzstājas kopš 2022. gada.

Ar savu spēli ansamblis guvis atzinību gan publikas, gan kritiski noskaņotu speciālistu vidū: būdams demokrātisks izvēlētajā stilistikā un ietiepīgi cerīgs profesionālās prasmes izkopšanā, pilnveidojot skanējuma nianses un meistarību. Ne mazsvarīgu lomu līdzspēlējusi arī iesīkstējušo stereotipu laušana Latvijā par saksofonu kā tīri džezisku instrumentu. To apliecina dažādais repertuārs: J. S. Baha, Dž. Gabrieli, G. F. Hendeļa, V. A. Mocarta, B. Marčello skaņdarbu pārlikumi saksofonu kvartetam no vienas puses, 20. un 21. gs. saksofona oriģinālmūzika no otras. Trešais darbības virziens saistīts ar aizraujošajiem pasaules mūzikas ritmiem un asociatīvi liriskajām melodijām. Ir arī ceturtā šķautne: pasaulē labi pazīstamo džeza komponistu (Dž. Gēršvina, D. Gilespija, D. Elingtona, F. Vūdsa, M. Movera un daudzu citu džeza mūzikas pārstāvju) šedevru aranžējumi un oriģinālkompozīcijas.

Nozīmīgu vietu Rīgas Saksofonu kvarteta radošajās aktivitātēs ieņem sadarbība ar latviešu komponistiem. Savas kompozīcijas kvartetam rakstījuši Rihards Dubra, Ilze Arne, Alvils Altmanis, Selga Mence, Georgs Pelēcis, Dace Aperāne, Vineta Līce, Kārlis Lācis, Pēteris Butāns, Ēriks Ešenvalds, Niks Gothams, Līga Celma, Valdis Muktupāvels, Jēkabs Nīmanis, Raimonds Tiguls, Rihards Zaļupe, Mārīte Dombrovska. Kvartets uzstājies kopā ar Valsts Akadēmisko kori "Latvija", Latvijas Radio kori, Jauniešu kori "Kamēr...", Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri, Liepājas Simfonisko orķestri, kamerorķestri *Sinfonietta Rīga*, orķestri RĪGA, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas simfonisko orķestri.

Programmas veidotas kopā ar pianistiem Kārli Lāci, Jāni Maļecki, Hertu Hansenu, dziedātājām Ievu Paršu, Guntu Gelgoti, Kristīni Gailīti, akordeonistu Savvu Zihu, kokētāju Laimu Jansoni, multi instrumentālistu un komponistu Valdi Muktupāvelu, ērģelnieci Kristīni Adamaiti kā arī ar saksofonistiem Žanu-Pjēru Baralioli (Francija), Nobuju Sugavu (Japāna), Maki Kasai (Japāna), Krisu Bītiju (ASV), Filipu Geisu (Francija).

Kvartets muzicējis arī Norvēģijā, Zviedrijā, Dānijā, Somijā, Igaunijā, Krievijā, Lietuvā, Polijā, Čehijā, Austrijā, Vācijā, Portugālē, Kanādā, Ķīnā, ASV, Francijā, Horvātijā, Slovēnijā, Rumānijā, Bulgārijā, Itālijā, Izraēlā, Armēnijā, Bosnijā un Hercogovinā, Kazahstānā, Maķedonijā, Kosovā, Uzbekistānā, Baltkrievijā un Indijā. Tas piedalījies tādos starptautiski nozīmīgos mūzikas festivālos kā *Probaltica* (Polija), *Jazz Kaar* (Igaunija), *Rainbow Jazz* (Igaunija), *Upbeat* (Norvēģija un Zviedrija), Baltijas Kultūras festivāls (Somija), *Etonnante Lettonie* (Francija), 7. *Raasarang* Pasaules Flautu festivāls (Indija), Pasaules Saksofonistu kongresos Monreālā (Kanāda), Ļubļanā (Slovēnijā), Santandrjū (Skotijā) un Strasbūrā (Francija). Kvartets pārstāvējis Rīgu tās kultūras dienās Varšavā, Porto, Lībekā, Maskavā un Prāgā. Par aktīvu koncertdarbību un augstu mākslinieciesko sniegumu 1999. gadā tas saņēmis Lielo Mūzikas

balvu — Latvijas valsts augstāko apbalvojumu mūzikā.

Rīgas Saksofonu kvartets ir centrālā ass Starptautiskajam saksofonmūzikas festivālam *Saxophonia*, kas kopš 1999. gada katru otro gadu norisinās Latvijas koncertzālēs.

JĀNIS STAFECKIS ir Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra diriģents kopš 2022./2023. gada sezonas.

Jānis Stafeckis ir dibinājis un vada Rēzeknes kamerorķestri, kas kopš 2012. gada vieno studentus un pedagogus no Latgales. Diriģents uzstājies ar soprāniem Inesi Galanti un Sonoru Vaici, basu Krišjāni Norveli, vijolnieku Daniilu Bulajevu, čellisti Guntu Ābeli, vijolnieci Olīviju Steindleri un citiem.

Viesdiriģenta statusā Jānis Stafeckis sadarbojas ar kamerorķestri *Sinfonietta Rīga*, Latvijas Radio kori un Liepājas Simfonisko orķestri.

2020. gada oktobrī īstenota koncertprogramma kopā ar Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri, pasaulslaveno ērģelnieci Ivetu Apkalnu un maestro Raimondu Paulu. Koncertprogrammas saturs un izpildījuma kvalitāte novērtēta ar nomināciju Lielajai mūzikas balvai, un pēc atkārtotām pārraidēm sabiedriskajā televīzijā tai piešķirta sabiedrisko mediju gada balva "Kilograms kultūras".

2019. gada oktobrī Jānis Stafeckis debitējis operetes žanrā Latvijas Operetes fonda rīkotajā F. Lehāra izrādē "Jautrā atraitne". Šobrīd sadarbībā ar Operetes fondu ir izveidota izrāde, kuras pamatā ir divas monooperas, Fransisa Pulenka "Cilvēka balss" un Dženkarlo Menoti "Telefons", par kuru diriģents un mākslinieciskais kolektīvs 2021. gadā saņēmuši Lielo mūzikas balvu kategorijā "Gada uzvedums".

Daudzveidīgā sadarbība ar dažādiem solistiem un orķestriem ir ļāvusi viņam apgūt plašu repertuāru un sniegusi ievērojamu diriģēšanas pieredzi. Turklāt viņš pārzina orķestri gan kā diriģents, gan mūziķis. Pirms diriģenta karjeras uzsākšanas Jānis Stafeckis piecpadsmit gadu garumā izpildījis simfonisko repertuāru kā *Sinfonietta Rīga* kontrabasu grupas koncertmeistars, periodiski darbojies lielākajos Latvijas profesionālajos orķestros.

Jānis Stafeckis ir absolvējis Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmiju, kur 2019. gadā ieguvis maģistra grādu simfoniskā orķestra diriģēšanā pie prof. Andra Vecumnieka, pirms tam 2006. gadā arī kontrabasa spēlē un pedagoģijā, studējot pie Sergeja Brīnuma. Jānis papildinājis savas zināšanas Viļņas Mūzikas un teātra akadēmijā pie leģendārā diriģenta prof. Juoza Domarka. Paši pirmie soļi diriģēšanā sperti Latvijas Nacionālās operas un baleta galvenā diriģenta prof. Mārtiņa Ozoliņa vadībā. 2021/2022. gada sezonā "Erasmus+" programmas ietvaros izgājis praksi Berlīnes Komiskajā operā pie Aināra Rubiķa.

AN OVERTURE OF SORTS

"I had to choose from what I might like myself. For example, I am fascinated by the low register of the baritone saxophone and everything it entails. It is a challenge to explore the possibilities of funk music, the timbre and rhythm. It is just as challenging to find a safe application for them in the context of our geographical and cultural traditions.

Nowadays, the pulse and its entry into the so-called academic music scene is both an inner necessity and a sort of conspiracy for me. In this work, it appears from the very beginning with *pillar-like* chords announcing the saxophone. The symphony orchestra gradually emerges in the background, initially with almost inaudible percussion. The tempo indication — 92 beats per minute — is quite common in contemporary electronic music. Vital, provocative, without being blunt or deafening.

In the overture, I purposefully tried to expose each group of instruments, to juxtapose each inimitable, original sound, both through polyphony, and in pure and recognisable, unmixed colours.

When necessary, I was not afraid to *copy myself*, that is, to work on the tasks that have always appealed to me:

- The staccato chord repetition technique of woodwind instruments, which largely evokes the geographical mood of our region: the trance, the stagnation or flow of grey landscapes (influenced by the formulas and solutions of Steve Reich and other composers);
- Morphing of instruments (and their groups): transition from one instrument to another (e.g., within the saxophone theme);
- The incorporation of rock music elements (mainly progressive, hard rock, also fusion) — intonations, rhythmic formulas, and other elements — into an academic piece.

Although I find form to be very important in the creation of the work, I have not come up with a traditional academical structure; the development appears mostly and more significantly in the energetic, emotional response, in the build-up through the change of mood, in the identification with the listener (with whom I probably share a similar perception of music and life).

The employment of the vital melodic energy of our ethnic basis (folklore) is also ever present. Here, I see the need to express what lives inside me, trying, at the same time, not to think about how it might turn out wrong.

I really wanted to implement an exciting jazz paradigm in a transformed way: the *drum solo* (improvisation), where the orchestral tutti accents or *pillars* only mark the pulse at the beginning of the bars. This time, the role of the drum solo will be performed by a saxophone quartet, each artist on their own, at their own free pace, being expressive, preferably with free jazz sonorisms and improvisations, radical and spontaneous individual changes of dynamics.

The new work is conceived as an *overture* of sorts for the Saxophonia Festival, featuring the Riga Saxophone Quartet and the Latvian National Symphony Orchestra. Guided by insights from previous collaborations with the Riga Saxophone Quartet, I wanted to pursue the timbre possibilities, expression, power, singing nature, and rhythmic scope of the modern saxophone, and to apply a variety of contemporary textures, limitless stylistic possibilities and combinations.

Composer Uģis PRAULIŅŠ

A JAZZY CLASSICAL CONCERT

"What brought me to John Adams' Saxophone Concerto were the activities of Timothy McAllister, the saxophonist to whom the score was dedicated and whom I had been following for a long time. He was one of the first saxophone players I noticed when starting my journey as an academic saxophonist. McAllister was my first great role model in terms of the quality of his performance. That is how I found out about the upcoming premiere of Adams' Saxophone Concerto, I remember being very curious and wanting to hear it as soon as possible. I listened to it in a computer room on the fifth floor of the Academy of Music, it was probably not a live broadcast, but a very fresh concert recording. John Adams was also known to me from my school days as one of the most famous American composers of contemporary music, firstly with his *Short Ride in a Fast Machine*. As for this concerto, to me it is a very important addition to the saxophone repertoire, because there are not so many composers of this scale who have written works for the saxophone. The concerto is already ten years old and, of course, the saxophone repertoire is slowly being enriched with works of such importance. The premiere of this opus is also a significant event on the Latvian saxophone music stage, I am very happy and grateful for the opportunity to perform it.

As to the contents of the piece, there are no extensive techniques or special effects — in that sense, it is a rather classical concerto. The complexity is rhythmic and revealed in the overall technique. Although the composer himself notes that the concerto is not meant to sound jazzy, there are very clear jazz intonations and also moments in the score that are to be *improvised*, according to the author. Adams has made it very clear that these influences, drawn from his early childhood, are felt below the surface. A jazzy classical concert. It will be most challenging in terms of the so-called *broken rhythms*, rhythmic modulations, and interplay with the orchestra. Without a doubt, it will also be very exciting with lots of syncopations, unisons, and interplay with orchestral groups. A truly exciting experience awaits the audience and us, the performers!"

Saxophonist Arvydas KAZLAUSKAS

PICTURES AT AN EXHIBITION

"The success of the *Pictures at an Exhibition* suite lies in the very apt depictions of the images in music, full of humorous self-irony. The transposition in music of sketches and paintings by the composer's close friend Viktor Hartmann reveal a much deeper dimension than the obvious. The ten pieces are introduced and accompanied by the majestic *Promenade* theme, whose musical character is each time aligned with the content of the drawing that follows. As far as is known, composer Modest Mussorgsky, in his frequent social evenings when he entertained his friends, was able to portray anyone present with great dexterity, improvising at the piano, and it should be noted that originally Pictures from an Exhibition is a piano composition (1874).

It was translated into vivid orchestral instrumentation almost fifty years later by French composer Maurice Ravel, which is the audience will hear tonight. Ravel also uses the saxophone's timbre, less characteristic to the symphonic orchestra, to evoke nostalgia for the joyful bygone times in *The Old Castle* movement. Incidentally, the saxophone first appeared on the symphonic music scene in the French composer Georges Bizet's music for the play *L'Arlésienne* (1872).

Although the movement titles of the *Pictures at an Exhibition* cycle give very precise descriptions of images and moods, to me, the work is a musical self-portrait of its author. Modest Mussorgsky's choice to portray in music these exact characters gives rather clear hints about the society of the time and its mores, as well as the composer's attitude towards it. The opus contains both childish and mischievous images, along with moments of troubled reflection about the weight of life, abundant in the composer's life. Although *Pictures at an Exhibition* were written almost 150 years ago, I cannot help but think about the current context and the events in Ukraine. In Mussorgsky's musical imagery, purposeful vile aggression, cynicism, and unprovoked evil is stunningly smitten in the final movement of the cycle, *The Heroes' Gate at Kiev*, symbolising the power of the spirit, the triumph of love and humanity over evil. This last movement resonates in me with hope and particular emotion."

Conductor Jānis STAFECKIS

ARVYDAS KAZLAUSKAS is one of the leading saxophone players in Latvia, characterised by an unrelenting creative curiosity, often crossing the boundaries of academic genres, which results in striking experimental music projects. Nominated for the Latvian Grand Music Award 2017 in the category *Musician of the Year*.

Arvydas has given solos with the Latvian National Symphony Orchestra, Lithuanian State Symphony Orchestra, Latvian State Chamber Orchestra Sinfonietta Rīga, Vilnius City Municipality St. Christopher Chamber Orchestra, and the Sinfonia Concertante orchestra. He has performed as a chamber musician and a soloist in Poland, Germany, the United Kingdom, Norway, Bulgaria, Lithuania, Israel, Italy, Ireland, and Romania.

Member of the Riga Saxophone Quartet until 2013. In 2016, Arvydas Kazlauskas founded Atomos Saxophone Quartet. He takes part not only in chamber music, but also in experimental and electronic music projects (Urban Trio; Endless Roar). The LP *Rush Hush* by Endless Roar was nominated for *Zelta Mikrofons* 2020 award in the category *Best Jazz or Funk Album*.

Arvydas has collaborated with vocalists Gunta Davidčuka, Baiba Reinerte, and Ieva Parša, pianists Reinis Zariņš and Agnese Egliņa, Sinfonietta Rīga String Quartet, Sinfonietta Rīga Wind Quintet, State Choir LATVIJA, choir Sōla. Regarding new works, Arvydas Kazlauskas has collaborated with composers from Latvia (such as Rolands Kronlaks, Andris Dzenītis, Linda Leimane, Edgars Raginskis) and has also premeried pieces by composers from abroad: Gabriel Jackson, Justė Janulytė, and Jachin Pousson. Arvydas' saxophone can be heard not only in concert halls, but also in theatre and film scores.

In 2014, saxophone concerto *E(GO)* commissioned to Andris Dzenītis received the Latvian Grand Music Award in the category *New Work of the Year*. The composer included a recording of this work (performed by the LNSO under Normunds Šnē) in his CD of the same name.

In 2019, Kazlauskas recorded Fridrich Bruk's Symphony no. 19 for Baritone Saxophone and Orchestra together with the Liepāja Symphony Orchestra, while in 2020 he recorded a double LP *Purvs* together with Lithuanian free jazz saxophonist Liudas Mockūnas.

Last autumn, together with pianist Vestards Šimkus and Endless Roar, they released the album *Acclivity*.

Docent at Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music, teaches saxophone at Jāzeps Mediņš Music School and Jūrmala Music School.

THE RIGA SAXOPHONE QUARTET (RSQ) made its promising debut in 1992, founded by Artis Sīmanis and marking the beginning of a new era for academic saxophone music in Latvia. The debut coincided with the beginnings of saxophone performance tuition at Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music (1991).

Back then the ensemble consisted of different musicians; the current members have been together since the year 2022.

The RSQ performances with their characteristically democratic style, unyielding artistic aspirations and refined timbre quality and professional skills have been recognized by audiences, critics and music specialists alike. By selecting wide-ranging repertoire the quartet has also made a considerable effort in breaking the stereotype of the saxophone as a purely jazz instrument — the ensemble performs transcriptions of classical works, original 20th and 21st century works, repertoire associated with the lyrical melodies and engaging rhythms of Latin American music as well as original compositions and arrangements of world famous jazz composers.

An important part of the RSQ's repertoire consists of works by Latvian composers written specifically for this ensemble by Rihards Dubra, Ilze Arne, Dace Aperāne, Georgs Pelēcis, Alvils Altmanis, Selga Mence, Vineta Līce, Kārlis Lācis, Pēteris Butāns, Ēriks Ešenvalds, Nick Gotham, Līga Celma, Valdis Muktupāvels, Jēkabs Nīmanis, Raimonds Tīguls, Mārīte Dombrovska and Rihards Zaļupe. The RSQ has collaborated with the State Academic Choir Latvija, Latvian Radio Choir, youth choir Kamēr..., Latvian National Symphony Orchestra, Liepāja Symphony Orchestra, chamber orchestra Sinfonietta Rīga, Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music Symphony Orchestra and Orchestra Riga. Programmes have been performed with pianists Kārlis Lācis, Jānis Maļeckis, Herta Hansena, singers Ieva Parša, Gunta Gelgote, Kristīne Gailīte, organ player Kristīne Adamaite, kokle player Laima Jansone, kokle player and singer Valdis Muktupāvels, accordion player Savva Zihs as well as saxophonists Jean-Pierre Baraglioli (France), Nobuya Sugawa (Japan), Maki Kasai (Japan), Chris Beaty (USA) and Philippe Geiss (France).

RSQ has performed in Norway, Sweden, Denmark, Finland, Estonia, Russia, Lithuania, Poland, the Czech Republic, Austria, Germany, Portugal, Canada, China, USA, France, Croatia, Slovenia, Bulgaria, Romania, Italy, Israel, Armenia, Bosnia and Herzegovina, Kazakhstan, Macedonia, Kosovo, Uzbekistan, Belorussia and India. It has participated in such internationally acclaimed music festivals as Probaltica (Poland), Jazz Kaar (Estonia), Rainbow Jazz (Estonia), Upbeat (Norway and Sweden), the Baltic Cultural Festival (Finland), Étonnante Lettonie (France), The 7th Raasarang World Flute Festival (India) and the World Saxophone Congress (in Montreal, Ljubljana, St. Andrews and Strasbourg). The RSQ has represented the capital of Latvia in Riga Culture Days in Warsaw, Porto, Lübeck, Moscow and Prague. In 1999 for its active concert life and performances of high artistic quality the Riga Saxophone Quartet received the Latvian Grand Music Award — the highest form of recognition in Latvian music. The RSQ is the central axis of the International Saxophone Music Festival SAXOPHONIA that takes place biennially in Latvian concert halls since 1999.

JĀNIS STAFECKIS is the conductor of Latvian National Symphony Orchestra since the 2022/2023 season.

Jānis Stafeckis is the Founder and Artistic Director of the Rēzekne Chamber Orchestra (2012) which brings together students and teachers of the Latgale region. The Rēzekne Chamber Orchestra has already established itself as one of the leading performing groups in the Eastern region of Latvia, appearing regularly in its residence hall GORS — one of the newest and most acoustically outstanding concert halls in the Baltics. Recent performances involved cooperation with musicians such as sopranos Inese Galante and Sonora Vaice, bass Krišjānis Norvelis, violinists Daniils Bulajevs and Olivia Steindler, cellist Gunta Ābele, and others.

As a guest conductor, forthcoming highlights include cooperation with the Latvian State Chamber Orchestra *Sinfonietta Rīga*, Latvian Radio Choir, and the Liepāja Symphony Orchestra.

In October 2020, several concert programmes were played in cooperation with the Latvian National Symphony Orchestra, the world-famous organist Iveta Apkalna and honourable and well-known Latvian pianist/ composer Raimonds Pauls. The quality of the content and performance of this concert programme earned it a nomination for the prestigious Latvian Grand Music Award and it won the Latvian Public Media Award *Kilogram of Culture* after its repeated broadcast on Latvian public television.

In October 2019, he made his debut as a conductor in the operetta genre, conducting Franz Lehár's *Die Lustige Witwe* staged by the Latvian Operetta Foundation. Currently, the collaboration with the Operetta Foundation continues with a piece based on two mono operas: Francis Poulenc's *La voix humaine* and Gian Carlo Menotti's *The Telephone*. The work earned its conductor and the entire creative team the Grand Music Award 2021 for a high-quality artistic production.

The variety of collaborations with different soloists and orchestras have helped him acquire a wide repertoire and experience in conducting. Moreover, he knows orchestra inside out both as a conductor and a musician. Before starting his conducting career, he had the opportunity to perform symphonic repertoire as the Principal Double bass in *Sinfonietta Rīga* for fifteen years and in all major professional orchestras of Latvia.

He has graduated from Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music and obtained Master's degree in arts as a symphony orchestra conductor in 2019 with prof. Andris Vecumnieks and as a double bass player and teacher in 2006 with Sergejs Brīnums. He supplemented his knowledge at the Lithuanian Academy of Music and Theatre with the legendary conductor prof. Juozas Domarkas. Yet, he took his very first steps in conducting with professor Mārtiņš Ozoliņš (Chief Conductor of the Latvian National Opera and Ballet). In the 2021/2022 season, he did an Erasmus+ traineeship at the Komische Oper Berlin with Ainārs Rubiķis.

LNSO ŠOVAKAR | LNSO TONIGHT

Koncertmeistars | Concertmaster
Raimonds Ozols

Pirmās vijoles | I violins
Aleksejs Bahirs, Darja Smirnova, Inese Štrāle, Aija Frišenfelde, Liene Neija-Kalniņa, Terēze Zīberte-Ijaba, Vizma Laura Agloniete, Indulis Cintiņš, Oskars Siliņš, Margarita Ogibalova, Lāsma Vītola, Darja Kuzma

Otrās vijoles | II violins
Andrejs Jegorovs, Arvīds Zvagulis, Inga Puķīte, Daina Birzniece, Beāte Račko, Tatjana Ostrovska, Raimonds Melderis, Arina Bardova, *Nina Khanetska*, Konstantīns Paturskis, Agnese Stalidzāne, Undīne Cercina

Alti | Violas
Arigo Štrāls, Pēteris Trasuns, Liene Martinsone, Katrīna Krašauska-Krauze, Inga Ozoliņa, Einārs Roževics, Lauma Visendorfa, Tatjana Ļebedeva, Jevgeņija Gorbunova, Viktorija Viktorova

Čelli | Cellos
Ieva Upatniece, Dace Zālīte-Zilberte, Mareta Prikule, Jānis Rinkulis, Zane Guļāne, Ainārs Paukšēns, Mārtiņš Turss, Emma Bandeniece

Kontrabasi | Double basses
Oskars Bokanovs, Raivo Ozols, Viktors Veļičko, Dzintars Sabļins, Kristaps Pētersons, Ivars Ozols

Flautas | Flutes
Maija Zandberga, Ilze Urbāne, Egija Sproģe

Obojas | Oboes
Egils Upatnieks, Mārtiņš Dovmanis, Jana Zeļenska

Klarnetes | Clarinets
Mārtiņš Circenis, Alise Gavare, Sigurds Lallo

Fagoti | Bassoons
Jānis Semjonovs, Raimonds Ozols, *Claudio Lambroni*

Mežragi | Horns
Māris Evelons, Mārcis Kalniņš Klāvs Etkins, Artūrs Krūmiņš

Trompetes | Trumpets
Jens Emil Holm, Dāvis Sedols, Edgars Bārzdiņš

Tromboni | Trombones
Artūrs Hrustaļovs, Artūrs Bērziņš, Uldis Zilberts

Tuba | Tuba
Raivis Māgurs

Sitaminstrumenti | Percussion
Edgars Saksons, Ernests Mediņš, Edvards Paulis Muzikants, Mikus Bāliņš, Reinis Tomiņš

Arfas | Harps
Ieva Šablovska

Klavieres | Piano
Evelīna Jēkabsone, Mārtiņš Zilberts

TUVĀKIE KONCERTI

Trešdien, 22. februārī, plkst. 20.00 Lielajā teātrī Eksanprovansā

LNSO FRANCIJAS TŪRE 2023
EKSANPROVANSA

ANDREJS KOROBEIŅIKOVS — klavieres
Diriģents **ANDRIS POGA**

PROGRAMMĀ:
Pēteris VASKS *Musica serena*
Sergejs RAHMAŅINOVS Otrais klavierkoncerts
Sergejs PROKOFJEVS mūzika no baleta "Romeo un Džuljeta"

Piektdien, 24. februārī, plkst. 20.00 Parīzes filharmonijas Pjēra Bulēza zālē

LNSO FRANCIJAS TŪRE 2023
PARĪZE

IVETA APKALNA — ērģeles
Diriģents **ANDRIS POGA**

PROGRAMMĀ:
Pēteris VASKS *Hymnus*
Francis LISTS — Marsels DIPRĒ Fantāzija un fūga par korāļa *Ad nos, ad salutarem undam* tēmu
Sergejs PROKOFJEVS mūzika no baleta "Romeo un Džuljeta"

Sestdien, 25. februārī, plkst. 20.00 koncertzālē "Arsenāls" Mecā

LNSO FRANCIJAS TŪRE 2023
MECA

ANDREJS KOROBEIŅIKOVS — klavieres
Diriģents **ANDRIS POGA**

PROGRAMMĀ:
Pēteris VASKS *Musica serena*
Sergejs RAHMAŅINOVS Otrais klavierkoncerts
Modests MUSORGSKIS "Izstādes gleznas"

Piektdien, 10. martā, plkst. 19.00 Lielajā ģildē

LNSO, BĒTHOVENS UN DVORŽĀKS

DAUMANTS LIEPIŅŠ — klavieres
Diriģents **FUADS IBRAHIMOVS**

PROGRAMMĀ:
Ludvigs van BĒTHOVENS Ceturtais klavierkoncerts
Ludvigs van BĒTHOVENS uvertīra "Egmonts"
Antonīns DVORŽĀKS Devītā simfonija